

Dr. Dmitri Semenik

Problemele iubirii

CRIZA ÎN FAMILIE

Traducere din limba rusă de
Mihaela Furnică

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2019

Cuprins

Cuvânt înainte	9
----------------------	---

Capitolul I CRIZA ÎN FAMILIE

DISCUȚII

<i>Rolurile femeii și ale bărbatului în familie</i> (Psiholog Aleksandr Kolmanovski)	15
---	----

<i>Păstrați apropierea la toate nivelurile</i> (Psiholog Irina Rahimova)	29
---	----

<i>Vorbiți unul cu celălalt!</i> (Psiholog Svetlana Șvețova)	33
---	----

<i>Vom învinge ne iubirea prin iubire</i> (Protoiereu Igor Gașarin)	38
--	----

ÎNTÂAMPLĂRI

<i>Soțul nu are grijă de mine</i>	40
---	----

<i>Nu-mi mai iubesc soțul</i>	44
-------------------------------------	----

<i>Cunoașterea feminității autentice</i>	50
--	----

<i>Probabil m-am dumirit prea târziu</i>	55
--	----

<i>Sunt dependent de soție...</i>	59
---	----

<i>Soția neagă problemele</i>	65
-------------------------------------	----

<i>Despotismul unui soț religios</i>	69
--	----

Capitolul al II-lea INFIDELITATEA ÎN CĂSNICIE

DISCUȚII

Să fim fideli propriului suflet

(Psiholog Piotr Dmitrievski)78

În iertarea înșelării dăinuie pacea și iubirea

(Psiholog Irina Rahimova)88

Învățați să-l înțelegeți pe cel ce se află în ispită

(Psiholog Irina Moșkova)97

Înșelarea întunecă mințile

(Psiholog Mihail Hasminski)103

ÎNTÂAMPLĂRI

Despărțirea de amantă113

Suntem atrași unul de altul118

Recunoașterea vinovăției123

A alege între soția însărcinată și amantă134

Soția mi-a spus că iubește pe altul...140

Am rămas și fără soție, și fără amantă145

De la iubire până la ură a rămas un singur pas149

Capitolul al III-lea LA UN PAS DE DIVORȚ

DISCUȚII

Cauzele îndepărtării dintre soți

(Psiholog Denis Novikov)154

De ce se destramă familiile?

(Psiholog Mihail Igorovici Hasminski)169

ÎNTÂAMPLĂRI

<i>După nuntă parcă era altul</i>	190
<i>Ce e de făcut când ți s-a năruit lumea?</i>	196
<i>Părinți și copii</i>	203
<i>Nu sunt demn de ea</i>	208
<i>Fiecare încerca să-l schimbe pe celălalt</i>	217
<i>Credeam că suntem un cuplu perfect</i>	224
<i>Îmi pare rău...</i>	229
<i>Căsătorie după concubinaj</i>	233
<i>Oare ar trebui să fiu răbdătoare?</i>	236
<i>Colegi de clasă</i>	242
<i>Soția s-a căsătorit cu un egiptean</i>	248
<i>Beția și violența duse dincolo de limitele absurdului</i>	251
<i>Nu am reușit să-mi iubesc soția</i>	258

Capitolul al IV-lea DIVORȚUL

DISCUȚII

<i>Trebuie să facem tot ce ne stă în puteri pentru a evita divorțul</i> (Protoiereu Serghie Nikolaev)	263
--	-----

ÎNTÂAMPLĂRI

<i>Divorțăm iubindu-ne</i>	276
<i>Soțul a plecat după mulți ani de căsnicie</i>	277
<i>Cum să accept trădarea?</i>	283
<i>Vreau să las trecutul și să merg mai departe</i>	289
<i>Am rămas singură la 40 de ani</i>	297
<i>De ce totul este atât de nedrept?</i>	305

Capitolul al V-lea DUPĂ DIVORȚ

DISCUȚII

<i>A fi om este greu, dar nu imposibil</i> (Psiholog Maksim Țvetkov)	320
<i>Durerea lucrează pentru noi</i>	322
<i>Divorțând, divorțează</i>	325
<i>Arta de a trece peste divorț</i>	327
<i>Părinți divorțați – colaboratori în educația copiilor</i> (Psiholog Svetlana Șvețova)	335

ÎNTÂAMPLĂRI

<i>Merită să-l întorc la mine pe fostul soț?</i>	362
<i>De ce o altă femeie îi va naște copii, și nu eu?</i>	366
<i>Întâlnirea dintre tatăl care a plecat și fiică</i>	371
<i>Să-i permit fostului soț să se vadă cu copilul?</i>	379

Cuvânt înainte

Dintre toate lucrurile pe care le face omul, întemeierea familiei, probabil, este cea mai importantă pentru fericirea sa. Majoritatea trăirilor noastre, atât cele plăcute, cât și cele neplăcute sunt legate tocmai de familie. Familia este locul în care trăiește iubirea. Calea vieții de familie este acea cale pe care crește iubirea. Dar ce este mai important pentru om mai mult decât iubirea?

Apropo, este imposibil să supraestimăm importanța familiei. Dar, oricât de ciudat ar suna, pentru familie nu acordăm chiar atât de multă atenție. Da, ne consumăm puterile cu griji, judecăți, supărări, care sunt legate reciproc de viața de familie. Iar pentru a afla cum să întemeiem o familie și cum să ne pregătim pentru asta avem foarte puțin timp.

Arta vieții de familie trebuie învățată ca oricare altă artă. Chiar și pentru a deveni electrician, omul se pregătește doi-trei ani, în care acumulează cunoștințe teoretice, apoi le aplică. Însă arta de a întemeia o familie e mult mai complicată. Nu știu de ce, dar deseori luăm drept exemplu experiența familiei în care am crescut, iar această experiență nu este mereu una pozitivă. De cele mai multe ori este negativă. Majoritatea dintre noi își

dorește și speră să aibă o familie mai fericită decât au avut părinții noștri.

Singura cale pentru asta este să învățăm să ne schimbăm în funcție de scopul pe care ni l-am propus – să fim un soț sau o soție demnă, să trăiesc în pace și dragoste, să le ofer copiilor drept moștenire virtuțile.

Această carte este prețioasă deoarece nu prezintă părerea unui autor anume despre cum trebuie să trăiești în familie. Ea analizează numeroase destine concrete și situațiile unor diverse familii. Poveștile din viața unor familii relatate cu sinceritate și sfaturile oferite vă vor ajuta să priviți propria situație dintr-un alt unghi, să vedeți rezolvarea problemelor proprii, iar pe unele chiar să le evitați.

Discuțiile cu specialiștii au un caracter practic, fiind accesibile ca și conținut și profunde prin esență. Chiar și persoanele care sunt în căsnicie de 10 sau 20 de ani vor găsi în aceste discuții multe lucruri noi și prețioase.

Cartea a fost pregătită pe baza materialelor de pe site-urile www.perejit.ru, care este dedicat problemei despărțirilor și crizei în relațiile de iubire, și www.re-aloove.ru, dedicat principalelor aspecte ale iubirii și ale vieții de familie. Mii de oameni își descriu pe aceste site-uri situațiile în speranța că vor primi un sfat și susținere. Și ajutorul vine. Răspunsurile la rugămințile de ajutor sunt scrise de oamenii care au avut experiența unor situații asemănătoare. Unii dintre ei au mai multe cunoștințe teoretice, alții mai puțin, unii ajută mai mult oferind sfaturi, alții prin compasiune. Căutând ajutor, mulți devin ei înșiși ajutoare, obținând prin această faptă bună puteri noi și o nouă înțelepciune. Are loc o minune a prieteniei

și iubirii omenești. O minune adevărată, care nu năzuiește la nimic.

Scopul acestor site-uri nu este mărirea vizualizărilor, ci acordarea de ajutor oamenilor, iar asta se răsfrânge asupra calității tuturor tipurilor de informații, inclusiv asupra răspunsurilor la cererile de ajutor.

Pe baza cererilor de ajutor și răspunsurilor la ele am pregătit trei cărți:

- *Problemele iubirii: relațiile de dinaintea căsătoriei*
- *Problemele iubirii: criza în familie*
- *Problemele iubirii: greșelile fatale.*

Această carte este dedicată temei crizei în familie.

Familia, ca o instituție, se află acum într-o criză profundă în toate țările spațiului „postcreștin”. Foarte multe familii se destramă. Nu mulți copii cunosc fericirea dintr-o familie completă, viața alături de părinți. Dar asta nu se întâmplă din cauză că oamenii nu-și doresc fericirea adevărată și nici pentru că familia nu poate fi păstrată, ci există acea întâmplare nefericită care inevitabil o va distruge.

Forțele răului există, dar ele nu pot pune stăpânire pe noi. Cauzele crizei sunt cele despre care am vorbit mai sus. Trebuie să avem cunoștință despre viața de familie și să lucrăm asupra noastră. Atunci totul va reuși. Fiecare poate avea o familie trainică – dacă își dorește acest lucru, poate fi fericit și-i poate face fericiți și pe copiii săi. Nu-i niciodată târziu să ne apucăm de aceasta.

Am văzut multe situații când soții credeau că divorțul este iminent, dar după câteva săptămâni în care au

citit informațiile de pe site-ul nostru și au socializat pe el, perspectiva lor s-a schimbat iar situația s-a redresat. Aceasta fiindcă cauza acestor probleme se află în sufletul și mintea noastră, iar aceste structuri sunt capabile să se schimbe foarte repede. Și oamenii se mirau cum cu o lună în urmă ei s-au gândit că nu mai există nici iubire, nici familie...

De regulă, ca să-ți păstrezi familia trebuie să depui efort. Desigur, există și excepții (de exemplu, atunci când anumite situații din viața de familie care nu pot fi rezolvate aduc daune psihologice copiilor). Dar în majoritatea cazurilor acționează legea: în prima căsătorie este mai ușor să păstrezi fericirea și iubirea decât în a doua, în a doua e mai ușor decât în a treia...

Probabil cel mai mare secret aici este să poți privi situația prin ochii celuilalt. Noi toți ne cunoaștem dorințele, suntem concentrați asupra lor. Nevoile altei persoane, dar mai ales ale celei de sex opus, sunt mult mai greu de înțeles. Neînțelegându-le și neacceptând dreptul ei la aceste dorințe, nu îi putem oferi ceea ce are nevoie. Și reiese că fiecare dintre soți deține „propriul adevăr”... Fiecare are o listă cu pretenții și dorințe neîmplinite. Aceste pretenții se manifestă în diferite moduri: prin scandaluri, înșelare, beție. Dacă unul înșală și bea asta nu înseamnă că celălalt este nevinovat. Poziția „el este rău, eu sunt bună” nu este cea corectă și de la care se poate porni rezolvarea problemei. Se începe cu recunoașterea faptului că ambii sunt vinovați și cu dorința de a afla propriile greșeli. Iar atunci când ne schimbăm noi, se schimbă și comportamentul celorlalte persoane, se schimbă totul...

Dar dacă totuși divorțul este iminent, nici atunci nu trebuie să stăm cu mâinile în sân. Despărțirea trebuie să fie cu cât mai puține pierderi. Acest lucru este important pentru copiii noștri, dacă îi avem, pentru viitorul nostru și pentru cel de care ne despărțim. Divorțul nu este sfârșitul vieții, ci începutul unei noi etape...

Pentru ajutorul în prelucrarea materialelor aduc mulțumiri profunde Irinei Maximova, lui Constantin Tretiakov, Ecaterinei Tatarinova, lui Igor Galaghin și, de asemenea, tuturor moderatorilor site-ului www.perejit.ru și tuturor celor care au cerut și cer ajutor pe acest site.

Dmitri Semenik

Capitolul I

CRIZA ÎN FAMILIE

Discuții

Rolurile femeii și ale bărbatului în familie (Psiholog Aleksandr Kolmanovski)

– Unii oameni sunt de părere că pot să împartă rolurile în familia proprie. Putem vorbi despre vreo împărțire ideală a rolurilor?

– Putem vorbi, dar nu despre una ideală, ci despre una conform schemei celor doi în reciprocitate, schemei naturale pe care o au femeia și bărbatul în reciprocitate. Iar în această schemă naturală, rolurile nu sunt obiectul unei înțelegeri. Ele nu sunt la fel la femei și la bărbați. Asta vine și din biologicul uman, și din natura socială a psihicului și a existenței.

– Cu alte cuvinte, întrucât femeile și bărbații sunt diferiți, prin urmare și rolurile lor sunt diferite?

– Da. Există o diferență clară chiar și între mentalitatea bărbatului și cea a femeii. Această diferență s-a format de-a lungul a mii de ani de civilizație. Pentru activitatea sa, bărbatul are nevoie de mentalitatea analitică. Adunând vreascuri pentru foc, el trebuie să știe bine să facă diferența între vreascurile uscate de cele ude (sau

putrede). Pregătindu-și săgeata sau sulița pentru vânat, el trebuie să știe să facă diferența între greutatea vârfului săgeții și săgeată. De aceea la bărbat este mult mai dezvoltată gândirea logică și structurală – să facă conexiuni între lucruri asemănătoare, să compare caracteristicile obiectelor.

În familie, bărbatul este cel care aduce hrana și care apără. Aceasta este funcția lui biologică, și nu un rol condiționat și acceptat cu bună știință. În societatea modernă, această funcție a bărbatului pare ștearsă și neobligatorie. În țările civilizate, viața actuală este mult mai confortabilă decât în Antichitate (și chiar față de cum era cu 300-400 de ani în urmă), avem un nivel mult mai înalt al siguranței, există instituții sociale foarte puternice. Femeia poate să își câștige și singură existența sau să se răfuiască cu cei mai mari dușmani ai omenirii – angajații de la JKH¹. Poate și să educe un copil de una singură. De aceea ni se pare că putem schimba rolurile după cum ne place, dar, din păcate, este doar o iluzie. Structura naturală a mentalității este foarte solidă și este înrădăcinată adânc în psihicul nostru. Încercările de a ignora această structură nu pot trece fără consecințe. Este adevărat că astăzi bărbatul nu trebuie să mai meargă la vânătoare și să-și apere familia de pericolul din exterior, însă temelia acestor funcții masculine este responsabilitatea, iar această temelie nu a dispărut. Este și va fi actuală mereu.

– *Atunci care este principala însușire a bărbatului?*

– Bărbăția înseamnă responsabilitate. Bărbatul răspunde pentru rezultatul final, nu pentru ce nu a ieșit, chiar dacă el a făcut totul corect. Bărbatul răspunde pentru

¹ JKH (*Jilišno-komunaljnoje hozjaistvo*) – Asociație de proprietari.

ca, în cele din urmă, totul să fie bine. Iar dacă nu i-a ieșit, înseamnă că a făcut ceva greșit. Un bărbat responsabil nu va spune: „Tu nu l-ai educat corect pe copil!”. Dar el unde a fost? A lucrat? Înseamnă că el a fost de acord ca soția să educe copilul așa cum știe, cum crede de cuviință. Acum el trebuie să răspundă pentru asta, și nu să lase totul în cărca ei.

Îmi amintesc lecția de responsabilitate pe care mi-a arătat-o directorul școlii în care lucram. Odată l-am rugat să-l accepte în clasa întâia pe fiul unei cunoștințe. Cunoștința mea, care este șef de șantier profesionist, a promis că va face reparație în clasele începătoare cu propriile puteri. A cerut doar să i se plătească materialele. Părinții au făcut cheta, banii au fost transmiși cunoștinței, care s-a și făcut nevăzut cu ei. Atunci când situația s-a lămurit le-am spus că, întrucât eu sunt vinovat, le voi da înapoi părinților banii. Directorul a spus: „Facem jumi-juma – tu o parte, eu o parte”. „De ce? – l-am întrebat, nici măcar nu l-ați văzut la față. Dumneavoastră nu aveți nici o responsabilitate”. La care directorul mi-a răspuns: „Aceasta și este responsabilitatea: să răspund pentru faptul că am avut încredere în omul pe care nu l-am văzut niciodată”. Asta înseamnă bărbăție.

– *Cât despre femeie, prin ce se caracterizează rolul ei?*

– Rolul femeii, mentalitatea feminină nu este o legitate, ci un fenomen psihic și biologic condiționat.

În psihicul nostru există două „niveluri” diferite. Nivelul principal este psihicul natural. El nu se diferențiază prea mult de cel al animalului, este primul care se dezvoltă în copilărie și rămâne pentru toată viața baza existenței noastre, fiind răspunzător de foarte multe acțiuni și manifestări. Al doilea nivel este așa-numitul

psihic înalt, specific omului, cel pe care nu-l au animalele. Aceste două niveluri se deosebesc prin numeroase aspecte, dar există o deosebire fundamentală. Ea constă în aceea că omul își dă seama de propria existență, iar animalele nu. Găina nu înțelege că ea este una dintre găini, și nici maimuța nu înțelege că ea este una dintre maimuțe. Însă fiecare dintre noi înțelege că e la fel ca ceilalți oameni. O altă parte a acestei conștientizări umane este posibilitatea să-ți imaginezi trăirile altor oameni. „Din moment ce eu sunt flămând, atunci înseamnă că și altcineva vrea să mănânce.” „Din moment ce îmi este frig, înseamnă că acum poate și altcineva îngheață de frig.” Posibilitatea să-ți imaginezi trăirile altor oameni se numește empatie (animalele nu au această capacitate, ele nu își pot imagina ce simt alte ființe). Plecând de la această deosebire fundamentală dintre om și animal, femeia este în mai mare măsură om decât bărbatul. Empatia ei este dezvoltată mult mai bine.

– *De ce?*

– Din cauza acelorași pricini biologice specifice. Spre deosebire de femei, bărbații au posibilitatea rezolvării unei probleme în relație cu ajutorul forței: a lua, a lovi, a ucide, a fugi. Femeia însă nu are această posibilitate. Pentru bărbat nu este foarte important să înțeleagă stările delicate ale partenerei, însă pentru femeie este o nevoie vitală. Ea se concentrează mai mult, este mult mai atentă la receptarea unor nuanțe ale mimicii, intonației, ritmului respirației – asupra a tot ce oferă o anumită stare omului. De aceea femeile empatizează mai mult și le este mult mai ușor să-l înțeleagă pe partener. Și cu cât mai mult îl înțelegi pe partener, cu atât mai mult îi simți trăirile, înțelegi mai bine ceea ce îl determină să facă